DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

18. maj 2006 *

I sag C-343/04,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, indgivet af Oberster Gerichtshof (Østrig) ved afgørelse af 21. juli 2004, indgået til Domstolen den 10. august 2004, i sagen:

Land Oberösterreich

mod

ČEZ as,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne K. Schiemann (referererende dommer), N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues og E. Levits,

* Processprog: tysk.

generaladvokat: M. Poiares Maduro
justitssekretær: ekspeditionssekretær B. Fülöp,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. oktober 2005,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Land Oberösterreich ved Rechtsanwälte J. Hintermayr og C. Hadeyer

— ČEZ as ved Rechtsanwalt W. Moringer

— den polske regering ved T. Nowakowski, som befuldmægtiget

— Det Forenede Kongeriges regering ved M. Bethell, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved A.-M. Rouchaud og W. Bogensberger, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. januar 2006,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 16, nr. 1, litra a), i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1, og — den ændrede tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1), ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse (EFT L 285, s. 1) og ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse (EFT 1997 C 15, s. 1, herefter »Bruxelles-konventionen«).

2 Denne anmodning er blevet fremsat inden for rammerne af en sag mellem Land Oberösterreich og ČEZ as (herefter »ČEZ«) vedrørende de skadevirkninger, der kan opstå som følge af denne virksomheds drift af atomkraftværket Temelin, der er beliggende i Den Tjekkiske Republik, for de landbrugsområder, som Land Oberösterreich er ejer af i Østrig.

Retsforskrifter

Bruxelles-konventionen

3 Artikel 2, stk. 1, i der er indeholdt i Bruxelles-konventionens afdeling 1, med overskriften »Almindelige bestemmelser«, der findes i afsnit II, som indeholder bestemmelserne om kompetence, bestemmer:

»Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention skal personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne stat.«

4 Samme konventions artikel 4, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Såfremt sagsøgte ikke har bopæl på en kontraherende stats område, afgøres retternes kompetence i hver enkelt kontraherende stat efter statens egen lovgivning, dog med forbehold af bestemmelserne i artikel 16.«

5 Bruxelles-konventionens artikel 5, der er indeholdt i konventionens afsnit II, afdeling 2, med overskriften »Specielle kompetenceregler«, er affattet således:

»En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges i en anden kontraherende stat:

[...]

3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået

[...]«

6 Bruxelles-konventionens artikel 16, som udgør konventionens afdeling 5, der findes i afsnit II under overskriften »Enekompetence«, bestemmer:

»Enekompetent, uden hensyn til bopæl, er:

a) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende.

[...]«

Nationale bestemmelser

7 § 364, stk. 2, i Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (den østrigske almindelige borgerlige lovbog, herefter »ABGB«) bestemmer:

»Ejeren af en fast ejendom kan forbyde den påvirkning i form af afløbsvand, røg, gas, varme, lugt, støj, vibrationer og lignende, der hidrører fra naboerne til denne faste ejendom, i det omfang denne påvirkning overstiger de efter de stedlige forhold sædvanlige grænser, og den efter de stedlige forhold sædvanlige udnyttelse af den faste ejendom påvirkes væsentligt. Direkte udledning er under alle omstændigheder forbudt uden særlig hjemmel.«

8 Den forelæggende ret har nærmere anført, at søgsmål, der anlægges i medfør af denne bestemmelse, har til formål at bringe skadevirkninger på fast ejendom til ophør eller i det mindste at forebygge sådanne skadevirkninger ved, at der træffes passende foranstaltninger. I overensstemmelse med national retspraksis sidestilles et sådant søgsmål med et negatorisk søgsmål (»Eigentumsfreiheitsklage«), som hviler på en ejendomsretlig påstand.

9 ABGB's § 364a bestemmer:

»Skyldes påvirkningen af den faste ejendom imidlertid bjergværksarbejde eller et anlæg på nabogrunden, der er godkendt af myndigheder, er ejeren af den berørte grund kun berettiget til at gøre et krav om erstatning for den lidte skade gældende ved domstolene, også selv om skaden er indtrådt som følge af omstændigheder, som der ikke blev taget hensyn til i forbindelse med myndighedernes godkendelse.«

10 Den forelæggende ret har præciseret, at et sådant krav om økonomisk godtgørelse hviler på objektivt grundlag og har karakter af et naboretligt krav.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

11 Land Oberösterreich er ejer af flere ejendomme, der anvendes til landbrugsdrift og landbrugsforsøg, og hvorpå der drives en landbrugsskole. Disse ejendomme befinder sig ca. 60 km fra atomkraftværket i Temelin, som påbegyndte prøvedrift den 9. oktober 2000. Dette atomkraftværk drives af ČEZ, der er en tjekkisk energiforsyningsvirksomhed, som for 70%'s vedkommende ejes af den tjekkiske stat, der også ejer det område, hvorpå atomkraftværket er beliggende.

12 Land Oberösterreich har i sin egenskab af ejer af nævnte ejendomme — og idet det har gjort gældende, at driften af et atomkraftværk ikke er udtryk for udøvelse af offentlige opgaver, men derimod en del af den privatøkonomiske forvaltning, som henhører under de borgerlige domstoles kompetence — den 31. juli 2001 anlagt sag mod ČEZ ved Landesgericht Linz.

13 Land Oberösterreich har til støtte for sit søgsmål fremsat en principal påstand om, at ČEZ tilpligtes at ophøre med at forårsage skadevirkninger på Land Oberösterreichs ejendom i form af emission af ioniserende stråling fra atomkraftværket Temelin, i det omfang disse virkninger overstiger de grænseværdier for bestråling, der i overensstemmelse med den generelle tekniske standard for atomkraftværker normalt udgår fra en sådan virksomhed. Subsidiært har Land Oberösterreich nedlagt påstand om, at ČEZ tilpligtes at undlade at skabe risiko for skadevirkninger som følge af denne ioniserende stråling, i det omfang disse virkninger overstiger de grænseværdier for bestråling, der i overensstemmelse med den generelle tekniske standard for atomkraftværker normalt udgår fra en sådan virksomhed.

14 Ifølge Land Oberösterreich udgør emission af ioniserende stråling fra atomkraftværket Temelin en skadevirkning som omhandlet i ABGB's § 364, stk. 2. Den radioaktivitet, der udgik fra atomkraftværket under prøvedriften, eller i hvert fald den risiko for kontaminering af jorden, der vil opstå ved normaldrift og så meget desto mere i tilfælde af teknisk uheld, overstiger grænserne for, hvad der er sædvanligt efter de stedlige forhold, og vil på vedvarende og negativ måde påvirke den sædvanlige udnyttelse af Land Oberösterreichs faste ejendom til kostskole-, uddannelses- og landbrugsvirksomhed. Betingelserne for et negatorisk søgsmål, i givet fald præventivt, er således opfyldt.

15 ČEZ har gjort indsigelse om manglende kompetence for de østrigske domstole, idet virksomheden bl.a. har gjort gældende, at Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), ikke indeholder nogen bestemmelse om kompetence i sager om afværgelse af skadevirkning. Et sådant søgsmål har karakter af erstatningssøgsmål og er omfattet af Bruxelles-konventionens artikel 5, nr. 3. ČEZ har videre gjort gældende, at et undladelsespåbud afsagt af en østrigsk domstol vil være i strid med folkeretten, idet det ville gribe ind i Den Tjekkiske Republiks territorial- og højhedsområde og således ikke ville kunne fuldbyrdes på dens område.

16 Ved afgørelse af 17. april 2002 erklærede Landesgericht Linz sig inkompetent til at påkende søgsmålet anlagt af Land Oberösterreich. Denne afgørelse blev ændret efter appel af Oberlandesgericht Linz, som ved dom af 19. september 2003 fastslog, at de østrigske domstole havde kompetence til at påkende en sådan sag i medfør af Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a).

17 Efter »revisionsanke« iværksat til prøvelse af denne sidstnævnte afgørelse, har Oberster Gerichtshof fastslået, at det ikke fremgår af sagsakterne, om atomkraftværket i Temelin er godkendt af myndighederne som omhandlet i ABGB's § 364a.

18 Oberster Gerichtshof har desuden anført, at det ikke på grundlag af Domstolens praksis er muligt med sikkerhed at afgøre, om et søgsmål som det, der er anlagt i medfør af ABGB's § 364, stk. 2, er omfattet af Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), eller om det er omfattet af konventionens artikel 5, nr. 3.

19 Det er under disse omstændigheder, at Oberster Gerichtshof har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal begrebet »sager om rettigheder over fast ejendom« i [Bruxelles-konventionens] artikel 16, nr. 1, litra a), fortolkes således, at det også omfatter et (præventivt) negatorisk søgsmål, hvori der er nedlagt påstand om, at der fra en i en nabostat — der ikke er medlem af Den Europæiske Union — beliggende fast ejendom ikke sker skadevirkning (i nærværende sag: ioniserende stråling fra et atomkraftværk i Den Tjekkiske Republik) på en fast ejendom, hvis ejer er sagsøger i sagen, og som er anlagt i medfør af [ABGB's] § 364, stk. 2?«

Om det præjudicielle spørgsmål

20 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), skal fortolkes således, at et søgsmål som det, der er anlagt i hovedsagen i medfør af ABGB's § 364, stk. 2, hvori der er nedlagt påstand om, at der fra et i en nabostat beliggende atomkraftværk ikke sker skadevirkning som følge af ioniserende stråling eller opstår risiko for sådan skadevirkning på sagsøgerens faste ejendom, der er beliggende i en anden medlemsstat, er omfattet af kategorien »sager om rettigheder over fast ejendom« i artikel 16, nr. 1, litra a)'s forstand.

Indledende bemærkninger

21 Det skal indledningsvis bemærkes, at selv om Den Tjekkiske Republik ikke var part i Bruxelles-konventionen på det tidspunkt, hvor Land Oberösterreich anlagde sag ved de østrigske domstole, og sagsøgte i hovedsagen således ikke havde bopæl på en kontraherende stats område på dette tidspunkt, er det ikke til hinder for den eventuelle anvendelse af Bruxelles-konventionens artikel 16, således som det udtrykkeligt fremgår af konventionens artikel 4, stk. 1.

22 Det bemærkes endvidere, at ifølge ordlyden af Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, finder den anvendelse på »borgerlige sager, herunder handelssager« uanset domsmyndighedens art, mens den »i særdeleshed [ikke omfatter] sager om skat, told eller administrative anliggender«. Det fremgår af Domstolens faste praksis, at begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager« skal anses for at være et selvstændigt begreb, som skal fortolkes under hensyn dels til konventionens mål og opbygning, dels til de almindelige principper, der kan udledes af de nationale retssystemer under ét. Bruxelles-konventionens anvendelsesområde skal således bl.a. fastlægges på grundlag af de faktorer, som karakteriserer retsforholdet mellem parterne i tvisten, eller på grundlag af tvistens genstand (jf. bl.a. dom af 16.12.1980, sag 814/79, Rüffer, Sml. s. 3807, præmis 7 og 14).

23 Den forelæggende ret, som det påhviler at vurdere disse faktorer og under hensyn til Domstolens praksis at afgøre, om Bruxelles-konventionen finder anvendelse på et søgsmål som det, der verserer for den, har ikke stillet Domstolen spørgsmål om fortolkningen af konventionens artikel 1. Under hensyn hertil og til besvarelsen af det forelagte spørgsmål er det herefter ufornødent at tage stilling til rækkevidden af den bestemmelse.

Fortolkningen af Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a)

24 Som det fremgår af Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), har retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende, enekompetence i sager om rettigheder over fast ejendom.

25 I denne forbindelse bemærkes, at betydningen af begrebet »sager om rettigheder over fast ejendom« bør fastlægges selvstændigt i fællesskabsretten med henblik på i videst muligt omfang at sikre, at de af Bruxelles-konventionen følgende rettigheder og forpligtelser bliver lige og ensartede for de kontraherende stater og de af konventionen berørte personer (jf. bl.a. dom af 10.1.1990, sag C-115/88, Reichert og Kockler, Sml. I, s. 27, præmis 8).

26 Det fremgår ligeledes af fast retspraksis, at bestemmelserne i artikel 16 og bl.a. nr. 1, litra a), som en undtagelse fra Bruxelles-konventionens almindelige værnetingsregler ikke bør fortolkes videre, end deres formål kræver (jf. bl.a. dom af 13.10.2005, sag C-73/04, Klein, Sml. I, s. 8667, præmis 15 og den deri nævnte retspraksis).

27 Det er nemlig som en undtagelse fra hovedregelen i Bruxelles-konventionens artikel 4, stk. 1, hvorefter retternes kompetence afgøres i hver enkelt kontraherende stat efter statens egen lovgivning, såfremt sagsøgte ikke har bopæl på en kontraherende stats område, at det i konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), bestemmes, at retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende, er enekompetente i sager om leje og forpagtning af fast ejendom (Klein-dommen, præmis 14). Artikel 16 har desuden den virkning, at parterne fratages den ret til valg af værneting, som de ellers ville have, og at de i visse tilfælde kan sagsøges ved en ret, som ikke er nogen af parternes hjemting (jf. bl.a. dommen i sagen Reichert og Kockler, præmis 9).

28 Hvad angår formålet med Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), fremgår det af såvel Jenard-rapporten om Bruxelles-konventionen (EFT 1979 C 59, s. 1) som af Domstolens faste praksis, at den afgørende begrundelse for, at retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende, er enekompetente, er, at retten på det sted, hvor den faste ejendom er beliggende, bedst er i stand til at træffe afgørelse i sager om rettigheder over fast ejendom eller om leje eller forpagtning af fast ejendom (jf. bl.a. dom af 14.12.1977, sag 73/77, Sanders, Sml. s. 2383, præmis 11 og 12).

29 Hvad navnlig angår sager om rettigheder over fast ejendom skal de sædvanligvis pådømmes efter reglerne i den stat, hvor ejendommen er beliggende, og sådanne sager kræver ofte efterprøvelser, forespørgsler og syns- og skønsforretninger, som nødvendigvis må afholdes på stedet, hvorfor anerkendelsen af en eksklusiv kompetence for retten på det sted, hvor den faste ejendom er beliggende, som henset til nærheden bedst er i stand til at skaffe sig kendskab til de faktiske forhold, modsvarer de krav, som hensynet til en ordnet retspleje kræver (jf. bl.a. Sanders-dommen, præmis 13, og dommen i sagen Reichert og Kockler, præmis 10).

30 Det er på grundlag af disse fortolkningsprincipper, at Domstolen har fastslået, at Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), skal fortolkes således, at

enekompetencen for retterne i den kontraherende stat, hvor den faste ejendom er beliggende, ikke omfatter samtlige sager om rettigheder over fast ejendom, men kun de sager, hvori der inden for Bruxelles-konventionens anvendelsesområde skal tages stilling til en fast ejendoms udstrækning og bestanddele, ejendommens ejer- og besiddelsesforhold eller eksistensen af andre tinglige rettigheder over ejendommen med henblik på at sikre indehaverne af disse rettigheder beskyttelse af de beføjelser, der knytter sig til deres ret (dommen i sagen Reichert og Kockler, præmis 11).

31 Således som ČEZ, Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber med rette har gjort gældende, er et negatorisk søgsmål, i givet fald præventivt, som det, der er anlagt i hovedsagen, ikke omfattet af kategorien af sager således som defineret i foregående præmis.

32 I denne forbindelse bemærkes, at det i ovennævnte Jenard-rapport (s. 1, 34 og 35) er understreget, at en kompetenceregel som den, der er fastsat i Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), som »lægge[r] vægt på sagens genstand« finder anvendelse i relation til »sager om tinglige rettigheder over fast ejendom«.

33 For så vidt angår Schlosser-rapporten om konventionen om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af Bruxelles-konventionen (EFT 1979 C 59, s. 71, punkt 163) understreges det i den forbindelse, at det for den ekspertgruppe, der udarbejdede nævnte rapport, let lod sig fastslå, at erstatningssøgsmål, som er baseret på krænkelse af rettigheder over fast ejendom eller på beskadigelse af fast ejendom, i forbindelse med hvilken der består tinglige rettigheder, ikke falder ind under konventionens artikel 16, nr. 1, litra a). Den materielle rets eksistens og indhold — navnlig ejendomsrettens — er i en sådan sammenhæng kun af sekundær betydning.

34 Et negatorisk søgsmål, hvori der er nedlagt påstand om ophør med skadevirkninger, i givet fald præventivt, som det, der er anlagt i hovedsagen, er ikke en sag om rettigheder over fast ejendom. Grundlaget for et sådant søgsmål er ganske vist et indgreb i en rettighed over fast ejendom, men rettighedens egentlige karakter af ret over fast ejendom er i denne forbindelse kun af sekundær betydning. Således som ČEZ og Kommissionen har understreget, har rettighedens egentlige karakter af ret over fast ejendom ikke afgørende betydning for problemerne i tvisten i hovedsagen, som ikke ville være væsentligt anderledes, hvis den ret, der søges beskyttet mod de påståede skadevirkninger, var af en anden karakter, eksempelvis retten til fysisk integritet eller retten over løsøre. På samme måde som det søgsmål, der er anlagt i hovedsagen, ville sådanne søgsmål i det væsentlige have til formål at opnå, at den, der er eller kan være årsag til indgrebet i en rettighed, bl.a. ved ikke at have iagttaget de generelle tekniske standarder, pålægges at ophøre hermed.

35 Det skal ligeledes understreges, at hensynene til en ordnet retspleje, der ligger til grund for Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), således som det er nævnt i denne doms præmis 29, ikke gør sig gældende i relation til et negatorisk søgsmål, hvori der er nedlagt påstand om ophør med skadevirkninger, i givet fald præventivt, som det, der er anlagt i hovedsagen, eller af denne grund er til hinder for, at et sådant søgsmål fortsat må anses for at falde uden for denne bestemmelses anvendelsesområde.

36 Når der, således som det er tilfældet i den foreliggende sag, for det første er tale om to faste ejendomme, der er beliggende på to forskellige staters områder, kan det ikke lægges til grund, at et søgsmål som det, der verserer for den forelæggende ret, som hovedregel skal pådømmes efter den ene af disse staters regler frem for efter den anden stats regler.

37 Som det illustreres af ABGB's § 364, stk. 2, som foreskriver, at de skadevirkninger, som det kan bestemmes skal bringes til ophør, er de skadevirkninger, der forårsages af en »nabo«, som »overstiger de efter de stedlige forhold sædvanlige grænser, og den efter de stedlige forhold sædvanlige udnyttelse af den faste ejendom«, indebærer et søgsmål af denne art normalt, at der tages hensyn til de sædvaner, der gælder på

det sted, hvor de pågældende faste ejendomme er beliggende. I dette omfang forekommer det vanskeligt at antage, at en bestemmelse af denne type kan anses for at finde eksklusiv anvendelse, når afstanden mellem de to relevante faste ejendomme netop potentielt indebærer, at de er undergivet forskellige lokale sædvaner.

38 For det andet forudsætter afgørelsen af et søgsmål som det, der er anlagt i hovedsagen, ikke, at der foretages en vurdering af de faktiske omstændigheder, som i øvrigt kun er særligt kendetegnende for det sted, hvor den ene af de to pågældende faste ejendomme er beliggende, og som ville kunne begrunde enekompetence for retterne i den ene af de to pågældende stater. Således som det fremgår af præmis 15 og 17 i dom af 30. november 1976, Bier, den såkaldte »Mines de potasse d'Alsace-dom« (sag 21/76, Sml. s. 1735), som vedrørte et erstatningssøgsmål, der var blevet anlagt på grund af materiel skade på en fast ejendom, der var beliggende i en medlemsstat, som følge af forurening efter udledning til en flod fra en fabrik, der var beliggende i en anden medlemsstat, fastslog Domstolen, at i en sådan situation kan stedet for den skadevoldende begivenhed have lige så stor betydning som stedet for skadens indtræden, da de hver især efter omstændighederne kan være af særlig praktisk betydning med henblik på beviset og på tilrettelæggelsen af retssagen.

39 I hovedsagen har det søgsmål, som Land Oberösterreich har anlagt, således som det fremgår af forelæggelseskendelsen, til formål at afgøre, om skadevirkningerne eller risikoen for sådanne skadevirkninger som følge af ioniserende stråling fra atomkraftværket i Temelin overstiger de skadevirkninger eller de risici, der i overensstemmelse med den generelle tekniske standard for atomkraftværker normalt udgår fra en sådan virksomhed. Således som ČEZ, Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen med rette har gjort gældende, forudsætter en sådan vurdering nødvendigvis undersøgelser, som i vidt omfang skal foretages på selve atomkraftværket.

40 I lyset af ovenstående bemærkninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 1, litra a), skal fortolkes således, at et søgsmål som det, der er anlagt i hovedsagen i medfør af ABGB's § 364, stk. 2, hvori der er

nedlagt påstand om, at der fra et i en nabostat beliggende atomkraftværk ikke sker skadevirkning som følge af ioniserende stråling eller opstår risiko for sådan skadevirkning på sagsøgerens faste ejendom, der er beliggende i en anden medlemsstat, ikke er omfattet af nævnte konventionsbestemmelses anvendelsesområde.

Sagens omkostninger

41 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 16, nr. 1, litra a), i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, som senest ændret ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse, skal fortolkes således, at et søgsmål som det, der er anlagt i hovedsagen i medfør af § 364, stk. 2, i den østrigske almindelige borgerlige lovbog (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch), hvori der er nedlagt påstand om, at der fra et i en nabostat beliggende atomkraftværk ikke sker skadevirkning som følge af ioniserende stråling eller opstår risiko for sådan skadevirkning på sagsøgerens faste ejendom, der er beliggende i en anden medlemsstat, ikke er omfattet af nævnte konventionsbestemmelses anvendelsesområde.

Underskrifter